

29. September 2026

EM2026/213
Erik Jensen

Forslag til Inatsisartutlov om kommerciel anvendelse af is og vand.
(Naalakkersuisoq for Erhverv og Råstoffer)

Fra Siumut takker vi Naalakkersuisut for at have fremlagt lovforslaget.

I Grønland har vi meget store mængder helt rent og velsmagende vand og is. I rigtig mange år har vi drøftet mulighederne for at udvikle dette til et erhverv, men desværre har det indtil videre kun givet meget begrænsede konkrete økonomiske resultater.

Fra Siumut mener vi, at det ganske vist er positivt at forenkle lovgivningen og sagsbehandlingen, men at ambitionerne også bør række længere. Det afgørende er nemlig at skabe reelle erhvervsaktiviteter, skabe arbejdspladser, øge eksporten og begynde at skabe indtægter til Landskassen.

Derfor rejste vores kollega i Siumut, Lars Poulsen, spørgsmålet om vand under Inatsisartuts forårssamling. Naalakkersuisut besvarede spørgsmålet og nævnte blandt andet planerne om "Product of Greenland". I forbindelse med behandlingen af dette lovforslag vil vi derfor spørge Naalakkersuisut: Hvor langt er I kommet med de planer, som I fremlagde under forårssamlingen? Og hvordan skal de hænge sammen med den nye lov?

I henhold til lovforslagets § 24 åbnes der mulighed for, at Selvstyret kan opkræve betaling i forbindelse med eksport af is og vand. Det er i sig selv vigtigt. Samtidig mener vi fra Siumut, at dette bør vurderes nærmere i udvalget. Det er nemlig en realitet, at Landskassens indtægter fra vand og is i flere år har været 0 kr. Se finanslovens hovedkonto 24.11.24.

Fra Siumut ser vi desuden frem til behandlingen af vores forslag, punkt 395, her i salen. Her skal vi nemlig fremsætte et beslutningsforslag om vandet i vores land og om afgiftsordningen på området. Derfor er det også meget vigtigt, at den økonomiske model, der anvendes, er den rette, og fra Siumut lægger vi stor vægt på, at dette bliver grundigt vurderet.

Vi mener ikke, at afgiften bør være så høj, at den forhindrer projekter i at blive realiseret. Omvendt bør vores meget omfattende naturressourcer heller ikke eksporteres, uden at det giver det grønlandske samfund et rimeligt økonomisk og velfærdsmæssigt udbytte.

Fra Siumut lægger vi også vægt på, at lovgivningen skaber klare incitamenter til at øge værdiskabelsen i Grønland og gør det attraktivt at investere. Det er vigtigt, at vand og is forarbejdes i Grønland. Hvis vandet tappes på flasker, emballeres og eksporteres herfra, vil det skabe arbejdspladser, skatteindtægter og øget aktivitet for grønlandske virksomheder.

Derfor finder vi fra Siumut det naturligt, at udvalget foretager en grundig vurdering af, om der bør være forskel på afgifterne for produkter, der forarbejdes i Grønland, og for uforarbejdet vand, der eksporteres i store mængder – den såkaldte bulkeeksport.

Vores mål i Siumut er klart: Flere tilladelser må ikke blot eksistere på papiret. Projekterne skal realiseres, så de skaber arbejdspladser, øger eksporten og skaber nye indtægtskilder for vores land.

Med disse bemærkninger ønsker vi, at vores spørgsmål om de mulige økonomiske konsekvenser samt status på de initiativer, der blev omtalt under forårssamlingen, bliver grundigt belyst i den videre behandling.

Fra Siumut henviser vi forslaget til videre behandling i Erhvervs- og Råstofudvalget.

Tak.

Erik Jensen, Siumut